

Sygn. akt II Cz 37/15

POSTANOWIENIE

Dnia 23 lutego 2015 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy II Wydział Cywilny – Odwoławczy w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Janusz Kasnowski (spr.)

Sędziowie: SO Piotr Starosta

SO Ireneusz Płowaś

po rozpoznaniu w dniu 23 lutego 2015 r. w Bydgoszczy na posiedzeniu niejawnym sprawy z powództwa

M. B.

przeciwko

(...) Bank (...) Spółce Akcyjnej w W. i (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

o zwolnienie zajętego przedmiotu spod egzekucji

na skutek zażalenia powódki na postanowienie Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 19 listopada 2014 r. w sprawie o sygn. akt XII C 111/14

postanawia:

I / zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że:

a / w punkcie 1 (pierwszym) zasądzić od każdej z pozwanych na rzecz powódki kwoty po 1208,50 zł (jeden tysiąc dwieście osiem i 50/100) tytułem zwrotu kosztów procesu,

b / uchylić punkt 2 (drugi) orzeczenia,

II/ zasądzić od każdej z pozwanych na rzecz powódki kwoty po 75 zł (siedemdziesiąt pięć) tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

Sygn. akt II Cz 37/15

UZASADNIENIE

Powódka M. B. pozwem z dnia 27 czerwca 2014 r. przeciwko pozwanym (...) Bank (...) S.A. w W. oraz (...) Sp. z o.o. w W. wniosła o zwolnienie od egzekucji udziału wynoszącego 1/2 w prawie własności ruchomości zajętych przez Komornika Sądowego w dniu 30 maja 2014 r. tj.: samochodów osobowych C. (...), O. (...) i M. (...).

Pozwana (...) Sp. z o.o. w odpowiedzi na pozew wskazała, że o zwolnienie ruchomości spod zajęcia wystąpił już pismem z dnia 8 lipca 2014 r., podczas gdy pozew w sprawie otrzymała dopiero 6 października 2014 r. Natomiast pozwany (...) Bank (...) S.A. stwierdziła, że egzekucja w sprawie została umorzona w dniu 10 lipca 2014 r. Powódka zaś nie dała możliwości dobrowolnego odstąpienia od naruszania jej praw, bowiem pismo wzywające do zaprzestania naruszania zostało sformułowane tego samego dnia co pozew w sprawie. Pozwana nie miała zatem możliwości ustosunkowania się do zasadności roszczenia, a gdyby miała taką możliwość to z pewnością skierowałyby do Komornika wnioski o uchylenie dokonanego zajęcia.

Na rozprawie w dniu 30 października 2014 r. powódka cofnęła powództwo zrzekając się roszczenia. Jednocześnie wniosła o zasądzenie kosztów procesu podając, że nie została przez nikogo poinformowana o tym, że egzekucja prowadzona z zajętych przedmiotów została umorzona. Skutkowało to postanowieniem o umorzeniu postępowania.

Postanowieniem z dnia 19 listopada 2014 r. Sąd Rejonowy w Bydgoszczy zasądził od powódki na rzecz pozwanej (...) Sp. z o.o. w W. kwotę 2.417 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (punkt 1) oraz na rzecz pozwanej (...) Bank (...) S.A. w W. kwotę 2,46 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania (punkt 2).

W uzasadnieniu Sąd Rejonowy zwrócił uwagę na treść art. 203 § 2 k.p.c. dodając, że w orzecznictwie dopuszcza się odstępstwo od ogólnej zasady zwrotu kosztów procesu przez powoda na rzecz pozwanego z uwagi na cofnięcie pozwu, gdy powód wykaże, że wystąpienie z roszczeniem było niezbędne dla celowego dochodzenia praw i celowej obrony, z uwzględnieniem okoliczności istniejących w dacie wytoczenia powództwa.

Przenosząc powyższe uwagi ogólne na grunt rozpoznawanej sprawy Sąd Rejonowy ruchomości zostały w sprawie zajęte w dniu 30 maja 2014 r., a do czasu 27 czerwca 2014 r. powódka nie zwracała się do wierzycieli o dobrowolne zwolnienie jej udziału spod egzekucji. Uczyniła to dopiero wtedy, gdy złożyła pozew w sprawie. Nadto Sąd zaznaczył, że postępowania egzekucyjne w sprawie Km 2189/13 i Km 13524/12 zostały umorzone, co skutkowało uchYLENIEM dokonanego zajęcia. W tej sytuacji roszczenie powódki stało się bezprzedmiotowe.

W ocenie Sądu Rejonowego gdyby powódka najpierw wystąpiła do wierzycieli o ograniczenie egzekucji do udziału dłużnika i w wyniku negatywnego stanowiska wierzycieli złożyła przedmiotowy pozew, to wówczas można by było mówić o celowości jego wniesienia. W sprawie jednak powódka nie dała pozwanym możliwości zajęcia stanowiska przed skierowaniem sprawy na drogę sądową. Wobec tego nie wykazała, że wystąpienie z powództwem było niezbędne dla celowego dochodzenia praw, zatem konieczne było zastosowanie zasady wynikającej z art. 203 § 2 k.p.c.

Jednocześnie Sąd Rejonowy nie znalazł podstaw do zastosowania w sprawie art. 102 k.p.c. podając, że tylko zła sytuacja życiowa i majątkowa nie może przesądzać o zastosowaniu tego przepisu.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Rejonowy orzekł jak w punkcie 1 podając, że do niezbędnych kosztów procesu pozwanej (...) Sp. z o.o., które powinna zwrócić powódka, należały: wynagrodzenie pełnomocnika w stawce minimalnej – 2.400 zł i opłata od pełnomocnictwa – 17 zł. Natomiast do niezbędnych kosztów procesu pozwanej (...) Bank (...) S.A. Sąd zaliczył kwotę 2,46 zł tytułem opłaty notarialnej za uwierzytelnienie pełnomocnictwa.

Zażalenie na postanowienie złożyła powódka zarzucając Sądowi pierwszej instancji naruszenie art. 203 § 2 k.p.c. poprzez jego wadliwe zastosowanie i uznanie powódki za stronę przegrywającą sprawę pomimo tego, że na dzień złożenia pozwu (27 czerwca 2014 r.) wystąpienie z roszczeniem było niezbędne do celowej obrony praw, pozwanym nie odpowiedzieli na żadne pozasądowe wezwanie powódki, przez co aż do dnia 30 października 2014 pozostawała ona w usprawiedliwionym przekonaniu, że egzekucja jest nadal prowadzona, tym samym wcześniej nie mogła cofnąć pozwu. W przypadku gdyby Sąd odwoławczy nie uwzględnił powyższego zarzutu, powódka podniosła także zarzut naruszenia art. 102 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie i uznanie, że w sprawie nie zachodzi wypadek szczególnie uzasadniony.

Wskazując na powyższe powódka wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia i zasądzenie od pozwanych na rzecz powódki kosztów procesu, ewentualnie o odstąpienie od obciążania jej kosztami procesu na zasadzie art. 102 k.p.c. Jednocześnie powódka wniosła o zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie jest uzasadnione. Nie można zgodzić się ze stanowiskiem Sądu pierwszej instancji, że wytoczone powództwa, w chwili jego zgłoszenia, nie było konieczne dla celowej obrony powódki przed dokonaniem zajęcia komorniczym, które nastąpiło w toku dwóch postępowań egzekucyjnych prowadzonych przeciwko jej mężowi. W okolicznościach tej konkretnej sprawy z samego faktu, że powódka tego samego dnia skierowała zarówno pozew do Sądu, jak i wezwania

do pozwanych o dobrowolne ograniczenie egzekucji do udziału dłużnika (27 czerwca 2014 r.), nie można wywodzić braku celowości w wytoczeniu powództwa.

Po pierwsze zaznaczyć należy, że niewątpliwie na dzień 27 czerwca 2014 r. zajęcie ruchomości w postaci trzech samochodów osobowych, w których prawie własności powódka posiada udział wynoszący 1/2, pozostawało w mocy. Czynność ta miała miejsce w dniu 30 maja 2014 r., zaś powódka została poinformowana o tym przez Komornika Sądowego w dniu 13 czerwca 2014 r. Pozwani natomiast nie wskazywali, aby od chwili zajęcia do momentu wniesienia pozwu w sprawie, udział powódki w prawie własności powyższych ruchomości został zwolniony spod zajęcia komorniczego.

Po drugie natomiast, powódka skierowała do pozwanych wezwanie o dobrowolne ograniczenie egzekucji do udziału dłużnika, co została potwierdzone w treści odpowiedzi na pozew zarówno pozwanej (...) Sp. z o.o. w W. jaki i pozwanej (...) Bank (...) S.A. w W.. Okoliczność, że nastąpiło to tego samego dnia co złożenie pozwu nie ma w sprawie znaczenia, skoro pozwane w żaden sposób nie odpowiedziały na to wezwanie i tym samym uniemożliwili powódce wcześniejsze podjęcie decyzji co do zasadności podtrzymywania roszczenia. Tym samym nie jest tak, jak podnosiła pozwana (...) Bank (...) S.A., że powódka nie dała możliwości na zweryfikowanie stanu faktycznego i dobrowolne odstąpienie od naruszania jej prawa. Skoro wezwanie zostało wysłane przez powódkę w dniu 27 czerwca 2014 r., zaś pozew w sprawie pozwana otrzymała dopiero 6 października 2014 r., to stwierdzić należy, że pozwana ta miała wystarczająco dużo czasu na poinformowanie powódki o podjętych czynnościach w ramach postępowania egzekucyjnego, które doprowadziły do jego ukończenia i tym samym zwolnienia ruchomości w postaci samochodów osobowych spod zajęcia. Gdyby odpowiedź na wezwanie została sporządzona, wysoce prawdopodobne jest, że pozwana nie otrzymałaby pozwu w sprawie. Wywody te odnieść należy także do pozwanej (...) Sp. z o.o. w W., która również nie wystosowała odpowiedzi na wezwanie powódki, pomimo że w dniu 8 lipca 2014 r. skierowała do Komornika wnioski o zwolnienie ruchomości spod zajęcia, o czym jednak nie poinformowała M. B., aż do czasu otrzymania z Sądu Rejonowego odpisu pozwu. Bierność w tym zakresie pozwanych nie może obciążać powódki, która w takiej sytuacji mogła nadal pozostawać w przekonaniu, że jej roszczenie jest usprawiedliwione. Tym samym stwierdzić należy, że w sprawie zaistniały okoliczności, które pozwalają na odstąpienie od zasady zawartej w art. 203 § 2 zd. 2 k.p.c., a mianowicie, że przy cofnięciu pozwu zwrot kosztów procesu należy się pozwanemu. W tym stanie rzeczy, w ocenie Sądu Okręgowego, powódka wykazała, że wystąpienie z powództwem było niezbędne do obrony jej praw biorąc pod uwagę okoliczności jakie wystąpiły nie tylko w dacie wytoczenia pozwu, ale również w okresie pomiędzy tym dniem, a dniem otrzymania odpisu pozwu przez pozwane (6 października 2014 r.), które to okoliczności niedostatecznie zostały uwzględnione przez Sąd pierwszej instancji. Zatem uzasadnione jest przyjęcie, że koszty procesu w sprawie powinny ponieść pozwane, co czyni zbędnym odnoszenie się do kolejnego zarzutu zawartego w zażaleniu, a mianowicie naruszenia przez Sąd Rejonowy art. 102 k.p.c.

Zauważyć przy tym należy, że w sprawie znajduje zastosowanie art. 105 § 1 k.p.c., który stanowi, że współuczestnicy sporu zwracają koszty procesu w częściach równych. W taki sposób należało obciążyć pozwane w sprawie tymi kosztami, albowiem powyższy przepis nie wprowadza żadnego rozróżnienia jeżeli chodzi o postacie współuczestnictwa procesowego zachodzące po stronie przegrywającej sprawę. Na koszty procesu powódki złożyły się następujące kwoty: 2.400 zł – tytułem wynagrodzenia pełnomocnika i 17 zł tytułem opłaty od pełnomocnictwa. Wobec tego każda z pozwanych winna zwrócić powódce kwotę 1.208,50 zł (2.417 zł : 2).

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy zmienił zaskarżone postanowienie w ten sposób, że w punkcie 1 zasądził od każdej z pozwanych na rzecz powódki kwotę po 1.208,50 zł, a punkt 2 orzeczenia uchylił (na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.). O kosztach postępowania zażaleniowego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 98 § 1 k.p.c. i art. 105 § 1 k.p.c. zasądzając od każdej z pozwanych na rzecz powódki kwotę po 75 zł (§ 12 ust. 2 pkt 1 w zw. z § 6 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu – t.j. Dz. U. 2013 r., poz. 490).